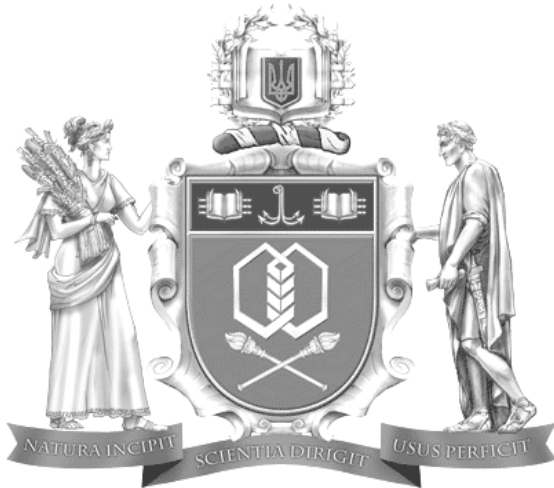

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самостійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів*

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтьєва І.О., методист методичного відділу.

- теоретичні основи безпеки життєдіяльності – актуальність, терміни та визначення, концепції, постулати, загальні питання ризику, його видів, методичних підходів до визначення;

- природні небезпечні процеси і явища та їх загрози – класифікація, характеристика, правила безпеки та заходи боротьби;

- техногенні небезпеки та їхні наслідки – загальні риси прояву небезпек, небезпечні та шкідливі чинники техногенного середовища (фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні), шкода від дії електромагнітного випромінювання, показники оцінки шкідливої дії речовин;

- пожежна безпека - загальні поняття пожежі і вибуху, небезпечних від них для людини, способи і засоби для попередження та гасіння пожеж, законодавча база в галузі пожежної безпеки;

- глобальні проблеми людства та соціально-політичні небезпеки - види, особливості соціальних і соціально-політичних небезпек, загрози для здоров'я людини. Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки;

- управління ризиком – загальні поняття, управління безпекою через порівняння витрат та отриманих вигод від зниження ризику, врегульовані державою способи запобігання надзвичайних ситуацій на потенційно небезпечних підприємствах, механізми забезпечення безпеки підприємств шляхом страхування цивільної відповідальності за шкоду від експлуатації;

- управління силами та засобами підприємства під час надзвичайної ситуації (НС) – класифікація НС, стратегії управління і прийняття рішень в умовах НС, стадії ліквідації наслідків. загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт під час НС на підприємстві, особливості ліквідації наслідків біологічної аварії та організація життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях;

- управління та державний нагляд за безпекою життєдіяльності - загальні аспекти, правові основи, управління та нагляд за безпекою життєдіяльності на загальнодержавному рівні.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ (МОДУЛЬ 1 – ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ)»

О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова

Сьогодні самостійна робота стала головним важелем підвищення ефективності підготовки сучасних фахівців. Ніякі знання, що не підкріплені самостійною діяльністю, не можуть стати справжнім надбанням людини. Тож самостійна робота має виховне значення: вона формує творчу особистість фахівця, здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційній діяльності.

Рішення цієї задачі тільки шляхом передачі знань у готовому виді від викладача до студента навряд чи можливо.

На кафедрі БЖД дисципліна «Охорона праці та цивільний захист в галузі (Модуль 1 – Охорона праці в галузі)» викладається студентам для отримання теоретичних знань та практичних навиків щодо охорони праці у сферах їх майбутньої діяльності.

Мета дисципліни - ознайомлення студентів з основними міжнародними і вітчизняними законодавчими та нормативно-правовими актами в галузі охорони праці, які є чинними на підприємствах, в установах та організаціях України. Їх знання і виконання дозволить зменшити рівень нещасних випадків і професійних захворювань, створити безпечні та належні умови праці, знизити витрати на страхування, уникнути дорогих судових позовів, створити і підтримувати сприятливий здоровий клімат у колективі найманих працівників.

Самостійна робота курсу реалізується наступними шляхами:

1. Безпосередньо в процесі аудиторних занять - на лекціях, при виконанні лабораторних робіт.

Знання і навички, які студенти отримують на лабораторних заняттях, допомагають майбутнім керівникам та фахівцям сформувати на практиці систему поглядів, спрямованих на профілактику виробничого травматизму і професійних захворювань, науково, технічно і нормативно обґрунтовану безпечну організацію праці.

Для проведення занять розроблений великий банк завдань і задач для самостійного рішення. Попередня оцінка підготовки студента до лабораторного заняття проводиться шляхом експрес-тестування (тестові завдання протягом 5 – 10 хв.).

2. У контакті з викладачем поза рамками розкладу - на консультаціях з навчальних питань, при ліквідації заборгованостей, при виконанні індивідуальних завдань.

Результати самостійної роботи враховуються у показниках поточної успішності, а питання з самостійної роботи входять до екзаменаційних білетів.

3. У бібліотеці, вдома, у гуртожитку, на кафедрі при виконанні студентами навчальних і творчих задач.

При визначенні кількості і обсягу завдань на самостійну роботу і числа контрольних заходів з дисципліни викладачі кафедри відмовились від принципу «Чим більше, тим краще», а звернули увагу на якість методичних вказівок, які побудовані на сучасних чинних документах з охорони праці. Навчання самостійній роботі зі спеціальною літературою є однією зі сторін наукової організації праці і студентів, і викладачів. Для такого навчання є якісна професійно орієнтована література, яка забезпечується ретельним добром текстового матеріалу, призначеного для самостійного вивчення. Також необхідно враховувати вимоги до методичної організації процесу навчання - формування системи завдань і умінь самостійної роботи зі спеціальною літературою.

В організації самостійної роботи студентів стаціонару та студентів заочної форми навчання, у яких можливості регулярних консультацій з викладачами обмежені, відмінностей немає. Методичні розробки з даної дисципліни є однаковими для студентів усіх форм навчання.

Для активної самостійної роботи студентів з дисципліни «Охорона праці в галузі» були визначені фактори серйозної і стійкої мотивації:

- на сьогоднішній день найбільш потужним фактором мотивації є підготовка студентів до подальшої ефективної професійної діяльності;
- участь студентів у науково-творчій діяльності. Це участь у наукових кружках, методичній роботі (написання тестових завдань), проведеної на кафедрі БЖД.
- інтенсивна педагогіка - введення в навчальний процес активних методів (гральний тренінг, або ділові ігри під час виконання лабораторних робіт).
- участь в олімпіадах з дисципліни, конкурсах наукових робіт студентів;
- індивідуалізація завдань, постійне їх оновлення.

Окремим мотиваційним фактором в навчальній аудиторній та самостійній роботі є особистість викладача, який може і має бути прикладом для студента як професіонал, як творча особистість. Викладач може і повинний допомогти студентові, він повинен працювати не просто зі студентом, а з конкретною особистістю, з її сильними і слабкими сторонами, індивідуальними здібностями і схильностями.

У підсумку можна зазначити, що при організації самостійної роботи з дисципліни «Охорона праці та цивільний захист в галузі (Модуль 1 – Охорона праці в галузі)» було впроваджено наступні технології:

- технологія добору цілі самостійної роботи. Основою добору цілі була мета, визначена Державним стандартом освіти. Мета самостійної роботи повинна відповідати структурі готовності до професійної самоосвіти.
- технологія добору змісту самостійної роботи. Підґрунтям для добору змісту самостійної роботи є Державний стандарт освіти, джерела самоосвіти (спеціальна наукова література, досвід, самоаналіз), індивідуально-психологічні особливості студентів (навченість, інтелект, мотивація тощо);
- технологія організації контролю, яка містить ретельний добір засобів контролю, визначення етапів контролю, розробку індивідуальних форм контролю.

АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН АКАДЕМІЇ

Ю.І. Дем'яненко

Навчання у вищому закладі освіти для сучасної молоді людини - один з найважливіших періодів її життєдіяльності, особистісного зростання та становлення як фахівця з вищою освітою. Основний вид діяльності студента -

СТУДЕНТІВ З ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
О.О. Тіглова, О.Ю. Мандро	208
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»	
Л.А.Тігомир	210
ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СРС З КУРСУ «ДІЛОВА ТА ПРОФЕСІЙНА МОВА»	
О.К. Чаєнкова	211
ПРОБЛЕМИ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ	
І.О. Кузнецова, К.А. Янченко	213
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ТЕХНОЛОГІВ ОКР «БАКАЛАВР» ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ	
Л.С. Гураль, А.І. Капустян, Н.К. Черно	216
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «ТОВАРОЗНАВСТВО»	
О.О. Антіпіна	218
ВПЛИВ НАВЧАЛЬНО – ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ НА САМОРЕАЛІЗАЦІЮ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ ОСОБИСТОСТІ В СТИНАХ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	
В.Г. Швець, В.І. Булюк	219
ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ БЖД	
Н.Ю. Сапожнікова	221
НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» ДЛЯ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	
С.М. Неменуша	223
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ (МОДУЛЬ 1 – ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ)»	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	224
АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН АКАДЕМІЇ	
Ю.І. Дем'яненко	226
ФОРМУВАННЯ УЧБОВО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	229
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ»	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	230
НОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕХНОЛОГІВ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ШЛЯХОМ ІНТЕГРАЦІЇ МЕТОДИКИ РЕСУРСОЕФЕКТИВНОГО ТА БІЛЬШ ЧИСТОГО ВИРОБНИЦТВА В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	
Г.В. Крусір, О.О. Чернишова	232